

Protokół

8. posiedzenia, II. sesyi, V. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 30. Września 1884.

Początek o godzinie 11. minut 30.

Przewodniczący: Marszałek krajowy Dr. Mikołaj Zybkiewicz.

Sekretarze: posłowie Dr. Stanisław hr. Badeni, Władysław ks. Sapieha, A. Jędrzejowicz i Tytus Siengalewicz.

Obecnych posłów 120.

Ze strony c. k. Rządu: c. k. Namiestnik JE. Filip Zaleski.

Marszałek zagaja posiedzenie i oznajmia, że protokół z 7. posiedzenia uznaje za przyjęty, gdyż żadnych przeciw niemu nie poczyniono zarzutów.

Marszałek uwiadamia Izbę, iż udzielił urlopów: p. Stanisławowi Tarnowskiemu starszemu, do 3. października b. r., p. Gnoińskiemu na dni cztery.

Izba udziela JE. p. Ziemiałkowskiemu urlopu do końca sesyi sejmowej.

Sekretarz p. Dr. Stanisław hr. Badeni czyta spis petycyi wniesionych po dzień 30. Września 1884. od Nr. 455 do 494, które przydzielono następującym komisjom:

Komisji powodziowej L. 455, 466, 468, 489, 490, 491.

„ budżetowej L. 456, 460, 464, 465, 469, 470, 473, 475, 480, 481, 483, 484, 485, 487, 493.

„ szkolnej L. 457, 459, 471, 472, 474, 476, 477, 492.

„ administracyjnej L. 458.

„ dla spraw gospodarstwa krajowego L. 461, 462, 463, 488.

„ górniczej L. 467.

„ petycyjnej L. 478, 486.

„ prawniczej L. 479.

„ drogowej L. 482, 494.

P. hr. Golejewski zabiera głos w przedmiocie przydzielania petycyi pojedynczym komisjom.

Sekretarz p. Dr. Stanisław hr. Badeni czyta pismo c. k. Prezydyum Namiestnictwa z dnia 28. b. m. do l. 9.274/pr. zawierające przedłożenie rządowe z projektem ustawy regulującej w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem prawo do wydobywania minerałów, które mają służyć do użytku jako zawierające żywicę ziemną.

Marszałek oświadcza, iż zarządzi wydrukowanie pomienionego projektu i zamieści go na porządku dziennym najbliższego posiedzenia Sejmu.

Przystąpiono do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisji dla spraw gospodarstwa krajowego o wniosku p. Mieroszowskiego w sprawie ochrony lasów.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Zamoyski czyta ustęp pierwszy wniosku komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić następującą rezolucję:

I. 1. Wzywa się c. k. Rząd:

aby wniósł na drodze konstytucyjną wskazanej projekt nowej ustawy leśnej, orzekający skuteczniejsze środki ochrony lasów w myśl zasad i wskazówek w sprawozdaniu przedstawionych.

Przemawiają pp. Jaworski i Rey, który stawia do powyższego ustępu wniosku komisji następującą dostatecznie popartą poprawkę:

W rezolucji Nr. I zamiast słów „w myśl zasad i wskazówek w sprawozdaniu przedstawionych“ ma być:

„a to z należytem uwzględnieniem stosunków krajowych“.

Następnie przemawiają JE. p. Namiestnik jako komisarz rządowy, pp. hr. Golejewski, ks. A. Sapieha, ks. Sanguszko, Abrahamowicz, Wolański Władysław, JE. p. L. Wodzicki.

Po zamknięciu dyskusji na wniosek p. ks. Sanguszki, przemawia jeszcze p. ks. A. Sapieha i sprawozdawca, który przyjmuje imieniem komisji poprawkę hr. Reya.

Izba w głosowaniu uchwała ustęp I. 1) wniosku komisji z poprawką hr. Reya w następującem brzmieniu:

Wzywa się c. k. Rząd:

aby wniósł na drodze konstytucyjną wskazanej projekt nowej ustawy leśnej, orzekający skuteczniejsze środki ochrony lasów, a to z należytem uwzględnieniem stosunków krajowych.

Sprawozdawca p. Zamoyski czyta punkt 2. wniosku komisji, który brzmi:

2. wzywa się c. k. Rząd:

aby zanim nowa ustawa leśna w życie wprowadzoną będzie, w jak najkrótszym czasie przystąpił do utworzenia Rady leśnej krajowej i Rad leśnych okręgowych;

P. Chrzanowski stawia w miejsce ustępu 2. wniosku komisji następującą dostatecznie popartą poprawkę:

Wzywa się c. k. Rząd:

aby równocześnie z zaprowadzeniem nowej ustawy leśnej utworzone zostały w Galicyi Rada leśna krajowa i Rady leśne okręgowe.

Przemawiają następnie pp. Abrahamowicz i Chrzanowski powtórnie.

Po zamknięciu dyskusji i przemówieniu sprawozdawcy, który imieniem komisji przyjmuje poprawkę p. Chrzanowskiego. Izba uchwała ustęp 2. według wniosku p. Chrzanowskiego.

Sprawozdawca p. Zamoyski czyta ustęp 3. wniosku komisji:

3. Wzywa się c. k. Rząd:

aby przyspieszył sporządzenie krajowego katastru lasowego, który służyć musi za podstawę do oznaczenia kategorii lasów, które wyjątkowej i szczególniejszej opieki wymagają.

Zabiera głos JE. p. Namiestnik, jako komisarz rządowy.

Po przemówieniu sprawozdawcy, Izba uchwała punkt 3. według wniosku komisji.

Następnie czyta sprawozdawca p. Zamoyski ustęp II. wniosku komisji, który brzmi:

II. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w celu dokładnego zapoznania się z systemem wyżej określonych robót we Francyi i w Niemczech zachodnich, wysłał tam uzdolnionych leśników i postarał się u Rządu o przyczynienie się z funduszków państwowych do pokrycia kosztów tej podróży.

P. Abrahamowicz stawia do ustępu II. wniosku komisji następującą dostatecznie popartą poprawkę:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by celem wysłania uzdolnionych leśników do Francyi i Niemiec dla dokładnego zapoznania się z systemem gospodarstwa lasowego w tych krajach, wstawił w preliminarzu na r 1886. odpowiednią kwotę i postarał się u Rządu o przyczynienie się z funduszków państwowych do pokrycia kosztów tej podróży.

Przemawiają: JE. p. Namiestnik, jako komisarz rządowy. p ks. A. Sapieha, JE. p. Namiestnik powtórnie, p Chrzanowski, który wnosi opuszczenie słów „wyżej określonych“ w wierszu 2. ustępu II. wniosku komisji, wreszcie p. Abrahamowicz powtórnie.

Po zamknięciu rozprawy i przemówieniu sprawozdawcy, który przyjmuje imieniem komisji proponowane przez p. Chrzanowskiego opuszczenie słów „wyżej określonych“ Izba odrzuca poprawkę p. Abrahamowicza i uchwała ustęp II. według wniosku komisji z opuszczeniem słów „wyżej określonych“ w następującem brzmieniu:

II. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w celu dokładnego zapoznania się z systemem robót we Francyi i w Niemczech zachodnich, wysłał tam uzdolnionych leśników i postarał się u Rządu o przyczynienie się z funduszków państwowych do pokrycia kosztów tej podróży.

Z porządku dziennego następuje pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie potrzeby nadzwyczajnego kredytu na naprawę uszkodzeń zrzędzonych na drogach krajowych tegorocznemi powodziemi.

Sprawozdawca poseł Władysław Badeni uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi odesłanie tego przedmiotu do komisji budżetowej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje pierwsze czytanie wniosku p. Waygarta w sprawie rozkładu kosztów stałego kwaterunku.

Przewodnictwo obejmuje Zastępcę Marszałka ks. Biskup Sembratowicz.

Poseł Waygart uzasadnia swój wniosek i wnosi odesłanie takowego do komisji administracyjnej.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Następuje z kolei propozycja Wydziału krajowego co do wyboru czterech członków Rady Nadzorczej Banku krajowego.

Sprawozdawca p. Wereszczyński przedstawia imieniem Wydziału krajowego następujących kandydatów do wyboru:

Bohdana Hipolita, właściciela dóbr.

Kieszkowskiego Henryka, Dyrektora Tow. wzaj. ubezpieczeń.

Dra Żywickiego Klemensa, posła na Sejm.

Hr. Scipiona Karola, posła na Sejm.

Na skrutatorów powołuje Zastępcę Marszałka pp. Antoniewicza, Zawadzkiego, Żurowskiego, Reya, Romera, Goreckiego, Tyszkiewicza, Płazińskiego, Simona Józefa.

Z porządku dziennego następuje sprawozdanie komisji górniczej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie spraw górniczych.

Sprawozdawca poseł Skrzyński uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sprawozdanie Wydziału krajowego w sprawach górniczych przyjmuje się do wiadomości.
2. Stosownie do preliminarza budżetu na rok 1885. uchwała się następujące kwoty:
 Pozycya 185. na poparcie robót górniczych odkrywających głębsze pokłady ziemi w okolicach naftowych 10.000 złr
 Poz. 186. na badania i opisy geologiczne do rozporządzenia Wydziału krajowego 3.000 „
 Poz. 180. do rozporządzenia komisji fizyograficznej 500 „
 Poz. 187. na studia chemicznej przeróbki nafty 1.700 „
 Poz. 195. na wydawnictwa górnicze i stypendya dla uczniów szkoły górniczej 1.300 „
3. Upoważnia się Wydział krajowy do udzielenia z poz 186. zasiłku w kwocie 400 złr. dla czasopisma „Górnik“.

Rezolucye:

a) Sejm wzywa c. k. Rząd, aby do badań mających na celu rozpoznawanie głębszych warstw ziemi w okolicach naftowych w Galicyi, przyczynił się z funduszków państwowych taką kwotą, jaka na ten cel przyznana została z funduszków krajowych.

b) Ponawiając uchwałę Wysokiego Sejmu z dnia 24 Września 1878 roku, oraz rezolucję z dnia 15. Października 1883. roku, wzywa Sejm krajowy c. k. Rząd do utworzenia przy c. k. Akademii techniczno-przemysłowej w Krakowie oddziału górniczego. mającego za główne zadanie kształcenie kierowników dla kopalń naftowych.

c) Upoważnia się Wydział krajowy do przeprowadzenia rokowań o uzupełnienie nauk w szkole politechnicznej we Lwowie wykładami paleontologii, górnictwa i miernictwa górniczego, części nauki machin górniczych i chemicznej technologii produktów naftowych.

d) Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby sporządził wykazy gmin katastralnych. w których istnieją lub istniały przedsiębiorstwa kopalń oleju lub wosku ziemnego i doręczył takowe Prezydentom Sądów wyższych w Krakowie i we Lwowie z wezwaniem zaprowadzenia w tych gminach ksiąg dla hipotek włościańskich przed końcem roku 1885.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie zabiera, a Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.
 P. Dr. Stanisław hr. Badeni wnosi głosowanie en bloc nad całym wnioskiem komisji.

Izba uchwała ten wniosek.

P. Tomisław Rozwadowski zgłasza poprawkę do poz 3. wniosku komisji.

W myśl uchwały głosowania en bloc, poddaje Zastępca Marszałka ustępy 1. i 2, następnie rezolucye a) b) c) i d) pod głosowanie, które Izba uchwała

Następnie zabiera głos p. T. Rozwadowski i wnosi wykreślenie proponowanego przez komisję w punkcie 3. zasiłku w kwocie 400 zł. dla czasopisma „Górnik“.

P. ks. Kopyciński popiera ten wniosek.

Po zamknięciu rozprawy i przemówieniu sprawozdawcy, Izba uchwała punkt 3. według wniosku komisji

Z kolei następują sprawozdania o petycyach.

Sprawozdawca komisji administracyjnej p. Romer czyta sprawozdanie komisji administracyjnej o petycyi L. 210 Wydziału powiatowego w Kolbuszowy o nowelle §. 99. ustawy gminnej, z następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycyą Wydziału powiatowego w Kolbuszowy L. 219 przechodzi się do porządku dziennego.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca komisji administracyjnej p. Romer czyta sprawozdanie komisji administracyjnej o petycyi L. 262 Rady powiatowej Jasielskiej, żądającej zmiany §. 42. ustawy o ochronie własności polnej, z następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Nad petycją Rady powiatowej Jasielskiej L. 262. przechodzi się do porządku dziennego. Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca komisji szkolnej p. Zoll czyta sprawozdanie komisji szkolnej o petycji L. 145 Piotra Medwida, nauczyciela ludowego w Rozhurezu, o przyznanie mu pięcioletniego dodatku, z następującym wnioskiem komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję Piotra Medwida, nauczyciela szkoły ludowej w Rozhurezu, o przyznanie mu pięcioletnia, odstępuje się Radzie szkolnej krajowej do załatwienia.

Przemawia p. Antoniewicz.

Po przemówieniu sprawozdawcy Izba uchwała wniosek komisji szkolnej.

Marszałek obejmuje przewodnictwo napowrót.

Sprawozdawca komisji szkolnej p. Zoll czyta sprawozdanie komisji szkolnej o petycji L. 281 Konstantego Janowicza, nauczyciela ludowego z Solotwiny, powiatu Bohorodczańskiego, o przyznanie mu trzeciego pięcioletnia, z następującym wnioskiem komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Podanie Konstantego Janowicza, nauczyciela ludowego z Solotwiny o przyznanie mu trzeciego pięcioletnia, odstępuje się Radzie szkolnej krajowej do załatwienia.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Sprawozdawca komisji szkolnej p. Zoll czyta sprawozdanie komisji szkolnej o petycji L. 528 Bazylego Lewickiego, nauczyciela ludowego w Dobrohostowie, powiatu Drohobyckiego, o przyznanie mu pięcioletnich dodatków, z następującym wnioskiem komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję L. 528 Bazylego Lewickiego, nauczyciela szkoły ludowej w Dobrohostowie o przyznanie mu pięcioletnich dodatków, odstępuje się c. k. Radzie szkolnej krajowej do załatwienia.

Izba uchwała ten wniosek bez rozprawy.

P. Zawadzki ogłasza rezultat skrutynium wyboru Rady nadzorczej Banku krajowego.

Głosujących 89.

Wybrani: Bochdan Hipolit, właściciel dóbr, 87 głosami.

Kieszkowski Henryk, dyrektor Tow. wzaj. ubezpiec. 89 głosami.

Dr. Żywicki Klemens, poseł, 88 głosami.

Hr. Scipio Karol, poseł, 83 głosami.

Marszałek zamyka posiedzenie i naznacza następne na dzień 2. Października 1884. godzinę 11. przed południem z następującym porządkiem dziennym:

Porządek dzienny 9. posiedzenia, II. sesji, V. peryodu Sejmu galicyjskiego, które się odbędzie we Czwartek dnia 2. Października 1884. o godzinie 11. przed południem.

1. Pierwsze czytanie przedłożenia rządowego z projektem ustawy regulującej w Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem prawo do wydobywania minerałów, które mają służyć do użytku jako zawierające żywicę ziemną.
2. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego o popieraniu krajowych przedsiębiorstw melioracyjnych na zasadzie ustawy z dnia 30. Czerwca 1884. Dz. u. p. Nr. 116. — Sprawozdawca p. Wereszczyński.
3. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego z czynności w sprawie przemysłu krajowego. — Sprawozdawca p. Wereszczyński.
4. Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie przebudowania skrzydła w szpitalu powszechnym we Lwowie. — Sprawozdawca p. Hoszard.

5. Sprawdzenie wyborów poselskich. — Sprawozdawca p. Pietruski.
6. Sprawozdanie komisji dla spraw gospodarstwa krajowego o petycji Towarzystw rolniczych we Lwowie i w Krakowie z projektem ustawy o tępieniu kianianki i szkodliwych ostów. Sprawozdawca p. Struszkiewicz.
7. Sprawozdania o petycyach.

Koniec posiedzenia o godzinie 3 $\frac{1}{2}$.

Marszałek krajowy:

Dr. Zyplikiewicz w. r.

Sekretarze:

St. Badeni w. r.

Siengalewicz w. r.

Spis petycji

wniesionych po dzień 30. Września 1884.

455. Mieszkańcy gminy Zniesienie przez p. Abrahamowicza o regulację Pełtwi.
456. Seweryn Obst artysta malarz przez p. Łozńskiego o subwencyę.
457. Gmina Posada Leska przez p. Żurowskiego o zniesienie nauki języka ruskiego w tamtejszej szkole.
458. Justyna Lipińska, Hawryło Antoniszak i inni przez p. Żurowskiego o przyłączenie napowrót do gminy Procisny,
459. Mieszkańcy miasta Leska przez p. Żurowskiego o zniesienie nauki języka ruskiego w tamtejszej szkole.
460. Teodor Demków przez p. Polanowskiego o stypendyum celem ukończenia nauk w szkole sztuk pięknych w Monachium,
461. Gmina Stebnik przez p. Ochrymowicza, w sprawie poboru soli bydłcej.
462. Gmina Orów jak wyżej.
463. Gmina Dobrohostów jak wyżej.
464. Rohatyn komitet budowy cerkwi przez p. Wójciecha Dzieduszyckiego o subwencyę 3000 złr. na budowę cerkwi.
465. Teodor Axentowicz przez p. Isakowicza o subwencyę celem dalszego kształcenia się w malarstwie w Paryżu.
466. Rzeszów Wydział powiatowy przez p. Edwarda Jędrzejowicza o przeznaczenie sumy 20.000 zł. z funduszu powodziowego na roboty ziemne.
467. Przedsiębiorcy kopalni naftowych, w powiecie Gorlickim przez p. Gorayskiego o subwencyę na zakupno warsztatów wiertniczych
468. Majnicz obszar dworski przez p. Grossa w sprawie regulacji Dniestru i jego dopływów.
469. Komitet pogorzalców w Rawie przez p. Bilińskiego o bezprocentową pożyczkę 10.000 zł.
470. Towarzystwo pedagogiczne w Przemyśle przez p. Waygarta o subwencyę dla szkoły przemysłowej.
471. Jan Jaremko nauczyciel przez p. Władysława Koziebrodzkiego o wliczenie do emerytury 10 lat służby nauczycielskiej.

472. Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie przez p. Majera w sprawie zmiany ustawy szkolnej.
 473. Kozdraś Franciszek nauczyciel przez p. Tyszkiewicza o zapomogę.
 474. Teofila Tadrata wdowa po nauczycielu przez p. Skrzyńskiego o podwyższenie pensyi i zapomogę.
 475. Bielanka gmina przez p. Skrzyńskiego o zapomogę dla mieszkańców tejże gminy klęską gradobicia dotkniętych.
 476. Ludwik Gorzka nauczyciel przez p. Władysława Koziebrodzkiego o stabilizacyę na posadzie nauczyciela w Horyniu.
 477. Onyszkiewicz Jan nauczyciel przez p. Władysława Koziebrodzkiego, o wliczenie do emerytur 7 lat służby.
 478. Handlarze obrazów świętych przez p. Henzla o zakazanie izraelitom prowadzenia handlu obrazami świętych po jarmarkach i targach.
 479. Gminy Felsztyn i Posada Felsztyńska przez p. Bereźnickiego o pozostawienie c. k. Sądu nadal w Starejsoli.
 480. Franciszka Kroczyńska przez Merunowicza o zapomogę.
 481. Gmina Zamarystynów przez p. Merunowicza o zapomogę na budowę szkoły.
 482. Ropczyce Wydział powiatowy przez p. Laugiego, w sprawie budowy mostu na rzece Wisłocze.
 483. Komitet przytuliska sierot św. Józefa we Lwowie przez p. Golejewskiego, o zapomogę na rok 1885.
 484. Komisya wydawnictwa ruskich książek we Lwowie przez p. Kowalskiego o subwencyę na wydawnictwo ruskich książek do spiewu.
 445. Paulina Szajnocha przez p. ks. Sawę o zapomogę z funduszu krajowego, lub o zaopatrzenie z funduszu imienia Karola Szajnochy.
 486. Gmina Gorlice przez p. Władysława Badeniego o wyjednanie u Rządu, by władze skarbowe zażalenia i reklamy spiesznie załatwiały, i przy korespondencyi ze stronami języka polskiego nżywały.
 487. Izydor Poeche nauczyciel przez p. Majera o zapomogę.
 488. Żywiec Wydział powiatowy przez p. Łazarskiego w sprawie piętnowania bydła.
 489. Biskowice gmina i obszar dworski przez p. Bereźnickiego w sprawie regulacyi rzeki Strwiąża.
 490. Radelicz gmina przez p. Ochrymowicza, w sprawie regulacyi Dniestru i jego dopływów.
 491. Horucko gmina jak wyżej.
 492. Szczepan Mazurkiewicz nauczyciel przez p. Ochrymowicza o zaliczkę na płacę.
 493. Wydział krajowy przedkłada petycyę Katarzyny Starowiejskiej wdowy po służce szpitalnym o udzielenie pensyi wdowiej.
 494. Gmina Kołomyja przez p. Wierzbickiego o zezwolenie na pobór myta kopytkowego na dalsze trzylecie.
-

